

Møte for lukkede dører, Stortinget 16. mai 1934

Møte for lukkede dører i Stortinget
den 16. mai 1934 kl. 10.

President: Nygaardsvold.

Dagsorden:

1. Innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen angående meddelelse om ikke offentliggjorte notevekslinger med fremmede makter (Innst. S. C.).
2. Innstilling fra den forsterkede utenriks- og konstitusjonskomite angående utsettelse for Polen med betaling av forfalne renter og avdrag av "reliefgjeld" (Innst. S. D.).
3. Referat.

Presidenten: Presidenten vil foreslå møtet holdt for lukkede dører. Ingen innvending er fremkommet herimot, og presidenten anser det som enstemmig vedtatt.

Presidenten vil videre foreslå at regjeringens medlemmer og de i forretningsordenens § 54 nevnte funksjonærer og dessuten d'hr. utenriksråd Esmarch, ekspedisjonschef Smith og byråchef Smith-Kielland gis adgang til møtet. Ingen innvending er fremkommet herimot, og presidenten anser det som enstemmig vedtatt.

Sak nr. 1.

Innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen angående meddelelse om ikke offentliggjorte notevekslinger med fremmede makter (Innst. S. C.).

Komiteen hadde innstillet:

Utenriksdepartementets meddelelse om ikke offentliggjorte notevekslinger med fremmede makter vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Sak nr. 2.

Innstilling fra den forsterkede utenriks- og konstitusjonskomite angående utsettelse for Polen med betaling av forfalne renter og avdrag av "reliefgjeld" (Innst. S. D.).

Angående saken i dens almindelighet uttalte Andersen-Rysst (komiteens ordfører):

Som det sees av innstillingen, har komiteen gitt uttrykk for sine alvorlige betenkeligheter ved det system av utsettelser som man er kommet inn på ved denne sak. Komiteen er opmerksom på at regjeringen meget motvillig har gått til disse utsettelser, og er naturligvis også opmerksom på, at man må holde den samme linje som de andre kreditorer; men i komiteen har dog det inntrykk festnet sig, at man her står like overfor noe som man nærmest kan kalle en sabotasje fra Polens side; og

det er den almindelige mening i komiteen at man må søke å komme over på en annen grunn med henblikk på denne sak. Hvis disse utsettelse skal fortsette videre, vil det jo føre til at hele saken kommer ut i det blå. Komiteen er videre opmerksom på at Polen nu også har under overveielse forslag om en ordning hvorefter det skulde kunne opfylle sine forpliktelser, og det har medført at komiteen på det nuværende tidspunkt ikke har villet uttale sig ytterligere om spørsmålet; men man finner grunn til å understreke ønskeligheten av at saken snarest mulig kommer over på et grunnlag som er oppfyllbart fra Polens side, og som kan føre til at denne gjeld etterhånden blir ordnet.

Komiteen hadde innstillet:

I.

Stortinget samtykker i at de pr. 1 juni og 1 juli 1933, samt 1 januar 1934 forfalne renter og avdrag av Polens "reliefgjeld" utsettes til 1 juli 1934.

II.

St.med. nr. 23-1934 vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Forlanger noen ordet før møtet heves?

Hambro: Jeg vil gjerne benytte anledningen, når vi har dette møte for lukkede dører idag, til å spørre statsministeren, om han kan gi Stortingets medlemmer noen opplysning i anledning av et telegram fra England om en interpellasjon i Underhuset om det norske opsynsvern langs våre fiskeribanker. Saken har vakt adskillig opmerksomhet. Den egner sig ikke til å drøftes for åpne dører, men også av hensyn til selve komiteehandlingen av spørsmålet om sjøgrensen vil det være av interesse om statsministeren kunde si noe.

Statsminister Joh. Ludw. Mowinckel: Alle vet jo at det i England hersker en ganske amper og ubehagelig stemning like overfor Norge i anledning av trålerfisket, idet de britiske trålere og alle de interesser som står bak, føler sig meget brøstholdne ved vårt opsyn og det som skjer langs vår kyst. Men mere kan jeg i grunnen ikke si. Forholdet er fra norsk side det, at vi oprettholder opsynet overensstemmende med vår opfatning av grensen. Det som den engelske regjering kanskje med en viss rett har beklaget sig over er, at vår sjøgrense ikke er fast optrukket, at vi selv ikke riktig vet hvor vår sjøgrense går - vi vet ikke riktig fra hvilken grunnlinje vi skal beregne 4-milsgrensen, og dette har et par ganger bragt komplikasjoner, idet Stor-Britannia sier at disse trålere tas endog utenfor en linje som det mente var den norske 4-milsgrense. Hvad nu selve 4-milsgrensen angår, så har jo Stor-Britannia aldri anerkjent den, og det som kommer sterkt frem i disse drøftelser med England, det er at den britiske regjering skal kreve 3-milsgrensen. Men der står vi selvfølgelig meget

sterkt med vår 4-milsgrense, og der har den britiske regjering i praksis i de siste 8-9 år ialfall i stillhet på en måte respektert 4-milsgrensen. Den har nemlig gått frem på den måte, at når en tråler blev optatt innenfor det som den mente var den norske 4-milsgrense, men utenfor 3-milsgrensen, så har den nok protestert, men den har ikke forfulgt protesten. Den har altså på en måte stillferdig akkviessert ved 4-milsgrensen. Men den britiske regjering kjenner meget godt til, at der nu for Stortinget er fremlagt proposisjon om grunnlinjene for vår sjøgrense. Dette er jo noe den britiske regjering i mange år har henstillet måtte skje, slik at man kunde få vite hvor Norge trakk sine grunnlinjer for sjøgrensen. Denne proposisjon hviler nu i Stortinget, og så snart den er vedtatt, så snart vi har fått fastsatt grunnlinjene for vår 4-milsgrense, da var det meningen å søke Stor-Britannia til forhandlinger om en overenskomst, og en overenskomst som beskyttet våre fiskerier mot tråling også på bankene utenfor territorialgrensen. Hvorvidt sådanne forhandlinger vil føre frem er det for tidlig å si noe om.

Hambro: Jeg takker statsministeren for de opplysninger han har gitt. Det bekrefter sig altså hva man kunde formode, at når der i det britiske underhus blev talt om de linjer som man fra norsk og engelsk side er blitt enig om, så har det vært en misforståelse fra vedkommende representant. Selve saken vil man jo komme tilbake til om ikke lenge ved behandling av innstillingen fra komiteen.

Jeg bare nevner i anledning av det siste som blev berørt av stats- og utenriksministeren - hvor jeg er ganske enig med ham - nødvendigheten av å opta forhandlinger om beskyttelse av bankene utenfor territoriet, at man både i Danmark og i Tyskland er begynt å beskjeftige sig meget sterkt med dette spørsmål, fordi der praktisk talt ikke lenger kan fiskes med utbytte hverken flyndre eller sild, det være sig i Nordsjøen eller i Østersjøen. Og i det siste nummer av det tyske fiskeriblad "Fischerbote" har man også der tatt til orde - delvis under henvisning til hvad det er uttalt i Stortinget - for at der må komme i gang internasjonale forhandlinger om beskyttelse av fiskebankene og internasjonal regulering som kan sikre fiskens forplantning både i Nordsjøen og Østersjøen, da man ellers står overfor en mulig bankerott av hele fiskeribedriften i Nordsjø- og Østersjølandene.

Protokollen blev derefter oplest uten å foranledige noen bemerkning.

Møtet hevet kl. 10.15.